

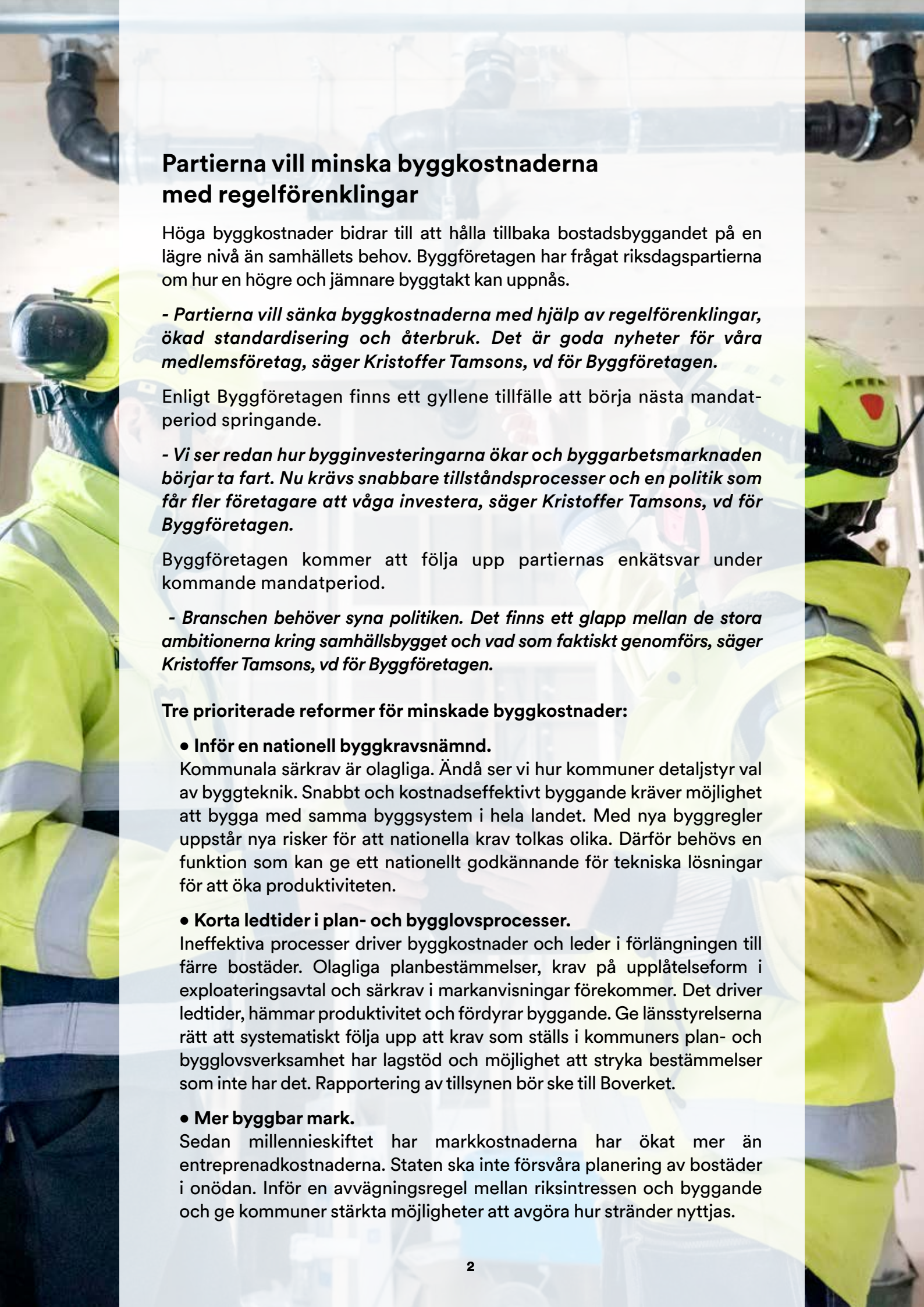
Byggvalet 2026:

– Så vill partierna minska byggkostnaderna.

Foto: © Byggföretagen

BYGGFÖRETAGEN

Partierna vill minska byggkostnaderna med regelförenklingar

Höga byggkostnader bidrar till att hålla tillbaka bostadsbyggandet på en lägre nivå än samhällets behov. Byggföretagen har frågat riksdagspartierna om hur en högre och jämnare byggtakt kan uppnås.

- Partierna vill sänka byggkostnaderna med hjälp av regelförenklingar, ökad standardisering och återbruk. Det är goda nyheter för våra medlemsföretag, säger Kristoffer Tamsons, vd för Byggföretagen.

Enligt Byggföretagen finns ett gyllene tillfälle att börja nästa mandatperiod springande.

- Vi ser redan hur bygginvesteringarna ökar och byggarbetsmarknaden börjar ta fart. Nu krävs snabbare tillståndsprocesser och en politik som får fler företagare att våga investera, säger Kristoffer Tamsons, vd för Byggföretagen.

Byggföretagen kommer att följa upp partiernas enkätsvar under kommande mandatperiod.

- Branschen behöver syna politiken. Det finns ett glapp mellan de stora ambitionerna kring samhällsbygget och vad som faktiskt genomförs, säger Kristoffer Tamsons, vd för Byggföretagen.

Tre prioriterade reformer för minskade byggkostnader:

- **Inför en nationell byggkravsnämnd.**

Kommunala särkrav är olagliga. Ändå ser vi hur kommuner detaljstyr val av byggteknik. Snabbt och kostnadseffektivt byggande kräver möjlighet att bygga med samma byggsystem i hela landet. Med nya byggregler uppstår nya risker för att nationella krav tolkas olika. Därför behövs en funktion som kan ge ett nationellt godkännande för tekniska lösningar för att öka produktiviteten.

- **Korta ledtider i plan- och bygglovsprocesser.**

Ineffektiva processer driver byggkostnader och leder i förlängningen till färre bostäder. Olagliga planbestämmelser, krav på upplåtelseform i exploateringsavtal och särkrav i markanvisningar förekommer. Det driver ledtider, hämmar produktivitet och fördyrar byggande. Ge länsstyrelserna rätt att systematiskt följa upp att krav som ställs i kommuners plan- och bygglovsverksamhet har lagstöd och möjlighet att stryka bestämmelser som inte har det. Rapportering av tillsynen bör ske till Boverket.

- **Mer byggbar mark.**

Sedan millennieskiftet har markkostnaderna ökat mer än entreprenadkostnaderna. Staten ska inte försvåra planering av bostäder i onödan. Inför en avvägningsregel mellan riksintressen och byggande och ge kommuner stärkta möjligheter att avgöra hur stränder nyttjas.

Byggkostnaderna har ökat kraftigt.

Vill ert parti reformera några statliga krav och regler för att minska byggkostnaderna?

Socialdemokraterna

Vi är inte för generellt sänkta krav på de bostäder som byggs. Däremot ser vi socialdemokrater uppenbara fördelar med ett ökat industriellt byggande. Byggtiden kan minskas med cirka 50 procent jämfört med platsbyggda hus och det leder till minskade transporter. Minskad byggtid innebär också lägre produktionskostnader. Vi vill också att allmännyttiga bostadsföretag undantas från kravet på offentlig upphandling då utredningar har konstaterat att allmännyttan har en företagsekonomisk nackdel av att behöva tillämpa LOU vilket leder till högre byggkostnader.

Sverigedemokraterna

Vi vill minska byggkostnaderna genom att förenkla regelverket, ta bort onödiga krav och möjliggöra standardiserat byggande som Sverigehus och typgodkända småhus. Dagens regelkrångel och processer driver upp priserna i onödan.

Moderaterna

Moderaterna vill genomföra kraftiga regelförenklingar för att underlätta bostadsbyggandet. Vi föreslår att reformera PBL i grunden så att det blir enklare, snabbare och billigare att bygga nytt. Även reglerna för buller och ljusinsläpp måste moderniseras. Sedan behöver vi öka tillgången på byggbar mark genom ett nytt strandskydd och en översyn av riksintressena. Regelkrångel och markbrist är en av de största kostnadsdrivarna.

Vänsterpartiet

Vänsterpartiet är inte främmande för att fortsätta se över statliga krav och regler i syfte att göra byggandet billigare och öka byggtakten. Flera förslag som återkommer i debatten kan vara värda att utreda närmare – exempelvis arbetet för mer enhetliga regler, kortare och mer flexibla plan- och bygglovsprocesser samt ett mer ändamålsenligt och funktionsbaserat regelverk inom Boverkets byggregler. Samtidigt anser vi att regeländringar i sig inte är tillräckliga för att pressa byggkostnaderna. Staten bör ta mer ansvar även finansiellt. Vi menar att återinförda investeringsstöd för byggande av hyresrätter kan bidra till lägre produktionskostnader, ökad byggnation och på sikt lägre hyror.

Centerpartiet

Fler standarder och typgodkännanden kan leda till ett mer kostnads-effektivt och industriellt byggande. Det är också olyckligt att dagens presumtionshyror baseras på byggkostnaden eftersom det driver upp byggkostnaderna. Det behövs tydligare incitament för att hålla byggkostnaderna nere. Till detta bör läggas att mer behöver satsas på forskning och innovation kopplat till byggsektorn. Vi vill bland annat införa en möjlighet att införa innovationszoner där man kan bygga innovativt och testa ny teknik, det kräver att vissa avsteg från gällande byggregler måste vara möjliga att göra inom dessa zoner.

Kristdemokraterna

Med regelförenklingar och bättre planprocess kan bostadsproduktionen öka. Idag tar det alltför lång tid från idé till färdigställt hus. Detta gör det dyrare och spär på bostadsbristen. Bland våra regelförenklings-förslag finns begränsningar av överklagandemöjligheterna, privat initiativrätt, ett omreglerat lantmäteri och digitaliserade planarbets-förutsättningar.

Miljöpartiet

Vi vill göra det billigare och enklare att bygga med återbrukat material. Vi ser redan idag att allt fler aktörer inom byggsektorn går mot ett cirkulärt arbete med sina fastigheter men det behövs ett strukturellt arbete även på nationell nivå. För att öka bostadsbyggandet vill vi se statligt stöd för byggande av hyresrätter och studentbostäder samt stöd till energieffektiviseringsåtgärder och ett renoveringsstöd för fastighetsägare i ekonomiskt svaga områden.

Liberalerna

Svenska byggregler är väldigt detaljerade och kostnaden syns i slutnotan. Vi tror på höga mål för säkerhet, tillgänglighet och energiprestanda men vägen dit behöver inte dikteras i minsta detalj av staten. Vi vill fortsätta arbetet mot mer funktionsbaserade krav och ställa krav på vad som ska uppnås, inte exakt hur. Det ger utrymme för innovation och billigare lösningar. Dessutom bör vi harmonisera med europeiska standarder så att byggmaterial och metoder som fungerar i våra grannländer också kan användas här. Varje onödig regel som driver upp kostnaden gör det svårare för människor att hitta en bostad de har råd med.

Vi finns över hela Sverige!

Byggföretagen är bransch- och arbetsgivarorganisationen för seriösa bygg-, anläggnings- och specialföretag verksamma på den svenska byggmarknaden.

Våra kontor finns från norr till söder och ger medlemmar lokal tillgänglighet och service.

Byggföretagen

Adress Box 5054,
102 42 Stockholm
Telefon: 08-698 58 00
Fax: 08-698 59 00
Mail: info@byggforetagen.se
Webb: www.byggforetagen.se

BYGGFÖRETAGEN